

آپونه شرائطی

مالک ھناییده سنہ لکی (۶۵) ، الف
آلمغ (۳۵) غروشد .
مالک الحبیبہ سنہ لکی (۱۷) ، الف
آلمغ (۹) فرانقدر .

اوامہ ھانہ

باب عالی جادہ سنہ دائرۃ مخصوصہ

امظارات

آپونہ بدی پشند .

§

صلکہ موافق آثار مع الممتویہ قبول
اولنور . درج ایڈلہ بن یازیلہ احادیث
اولو غاز .

امظارات

رسالہ مزدن آمدیتی کو سترلک شرطیہ
بتون یاریلر ہر ہاذ کی رہنہ طرفان
افتباں او اونہ یلیپر .

§

مکنوبلرک امظارک واضح و اوقو ناقی
اویسی و آپونہ صرہ نومروں محتری
بولو نسی لازمدر .

§

مالک اجمیبہ اچون بونہ او لو
آدرسلیشک فرانسز جہدہ یاریس دعا
اولنور .

§

بارہ کوئرلہ دیکی زمان ایہد ترا ولدیفک
واضھا پیلے یاری دجا اولنور .

اجتہادک نہ بیوک بر منصب اولدینگی تقدیر ایدرم۔ شرائط اجتہادک نہ لردن عبارت اولدینگی سیلیرم۔ باب اجتہادک منسد اولوب اولماںی میئلہسی مسائل مختلف فیہا ندر۔

فقہاء حنبلہ، استاذ ابو اسحق اسفرائیں، زیری، ابن دقیق العبد، زرکشی کبی اعظم اهل سنت باب اجتہاد مقتوادر دیورلر، حتی استاذ ابو اسحق بو مذہبی فقہایہ نسبت ایدیور، بو مذہبی کورہ بو کوندہ شرائط اجتہادی حائز بر ذاتک بولنہ بیلمسی جائزدر۔ خلاصہ بن اهل تتبع و مطالعہ یہم، مجتہد جدید دکلم، طالب حق و مرقم، خادم علم و حکمت۔ [۱] رب زدنی علمما۔ از میری:

اسحاعیل حق

انتقادات

تاریخ استقبال - جلال نوری بٹ

تاریخ استقبال مؤلفک پریشان سیزلرندن آکلاشدینی اوزرہ او نہ دینہ، نہ ده مسالک سائرہ فلسفیہ یہ بش پارہ ویر طاقدن دکلدر۔ انک دینی، ایمانی انسانی انسانی بہیمیت درکہ مسندن دها اشاغی بر درکہ خذلان و خسرانہ ایسیدیرہ جک، طریق صوابی کوسترن نور الہی فی سوندیرو بقبلہ ری ظلمت آباد جھیمہ دوندیرہ جک اولان مسالک مادیوندن بشہہ بر شی دکلدر۔ یکانہ املی ده فطرت خیثیہ اصحابی «بوخنہ» ک بایراغی اللہ جمع ایدوب انسان صورتندہ، جانور سیرتندہ بر طاقم مخلوقات عجیبہ دن بر سوری تشکیل ایلکدر۔ اعتقاد نجہ انسانیت مسلک مادیونک مرادفیدر، او مسلک رواج بولدینی یرده انسانیتندن ده اثر یوقدر۔

مؤلف افی بیلمسیور، یاخود بیلمسک ایستہ میورکہ اصول و مبادی یہ اعتماد تدقیقات نظریہ یہی هیچہ مایان، بتون دعوی الری مهادره علی المطلوب (Pétition de principe) نقیصہ سیلہ معیوب اولان مسالک مادیون اساساً تدقیقہ متتحمل بر مسلک فلسفی دکلدر۔ اویله بیله اواسه، دوقتو «بوخنہ» ایله «مرید» لرینک قوت و مادہ حقنده قطعیتنه قائل اولدقلری نظریہ لرک چوغی تجارت اخیرہ ایله حکمدن ساقط اولیش، «ده و قربت»، «لوسیب» زمانندن بو آنہ کانجیہ یہ قدر ہر کسک لایتغیر ظن ایتیکی، اک مہم دستورلر تامیلہ دکیشمیشدر۔ مؤلف بزہ

[۱] برایکی مقالہ صوکرہ ربا حقنده ائمہ دینک مذاہبی بر تفصیل عرض ایدہ جکم، تصحیح — پکن هفتہ ک نسخہ نک (۴۱۲) نجی چینہ سندہ (منکری اکفار اولماز) فقرہ سیلہ (۴۱۳) نجی چینہ سندہ (تضییل و تضییق) دینہ سو یا کمیش اولہرق ترتیب ایدیلن کلمہ لرک (منکری اکفار اولنور)، (تضییل و تضییق) صورتندہ تصحیحی اقتضا ایدر۔

ایدیورسک؟ اکر بولیہ ایسہ حقیقة غیر قابل تصویر بر جراہندر۔ ائمہ هدانک بولابدہ اقوالی عرض ایدہ یمڈہ جرأۃ کار لفک درجه سی تامیلہ ظاہر اولسون۔

اعاظم مجتہدین شیخ الاسلام الحنفی دیرکہ: فی الواقع کتاب و سنت ایله تحریم اولان بعض امورک دلیلی خیار امتدن اولان بعض مجتہدین عندنہ ثابت اولدینگندن ویا بودلیل حرمت دیکر بر دلیلہ معارض اولوب عقل و عالمی ری سبیلہ اودلیل ترجیح ایتیکنندن ناشی ذوات مشارک یہمک حرماتی استحلال ایتلری لازم کلیر ایس۔ مددہ تحریمک احکامی اولان ائمہ، ذم، عقوبت، فسق و سائرہ انلرہ ترتیب ایتمز، هر نہ قدر تحریم دلیل شرعی ایله ثابت ایسہ ده اکا ترتیب ایدن احکامک شروطی بولونما مسنہ مبنی تحریمک سقوطی لازم کلیر۔

عامہ سلف و فقہایہ کورہ حکم الہی بردر، اجتہاد سائع (مساغ شرعی بولنان) ایله حکم الہی بہ مخالفت ایدن ذات مختلطی در، فقط مستحق لوم دکلدر، معدور در، ماجور در۔

«اذا اجتهد الحاکم فاصاب فله اجران واذا اجتهد فاختطا فله اجر برواہ الشیخان» حدیث شریفی موجہ بیه مجتہد مختلطی دلیلہ نظر ا مأجور و م محمود در۔ بناء علیہ مجتہد متاؤلک حکم الہی بہ مخالف اولہرق ایشامش اولدینگی فعلی بعینہ حرام ایسہ ده اکا اثر حرمت ترتیب ایتمز۔ لا یکلف الله نفساً الا وسعها۔

احادیث لعنه کانجہ علماء و عملاً اصفیاء امتدن اولان اعیان مکہیہ نصل اولورده بو لعنت تجویز ایدیلیں۔

ابن عباسک رجوعی نقل اولان دینی جھنہ هایدی او نقلی قبول ایدم۔ ابن عباسی خارج بر اقام، نقطہ جابر بن زید، عطا، طاوس، سعید بن جبر، عکرمہ، و سائر اعیان مکہیہ نصل لعنتی تجویز ایدم؟ ایشته اهل علم ربالفضلی تجویز ایدن اعیان مکه حقنده بولیہ اعتذار لرده بولنیور۔ تاریخ فقه ایله مشغول اولانلرہ خفی اولدینگی اویزه بعد الصحا به ائمہ هدی اولان فقہاء تابعیندن اک چوق قتوی ویر نلر عطا ایله حسن بصری در، عطا: امام اعظم ابو حنیفہ نک ده استاذی در، امام شافعی نک استاذی مسلم بن خالد الزنجی، مسلم بن خالد الزنجی نک استاذی ابن جریج، ابن جریج ک استاذی عطادر۔

عطانک عالم اسلامدہ، عالم عامدہ موقعی بولیہ اولونجہ هانکی دیل اکا۔ ولو کہ ضمیماً اولسون — لعنت تجویز ایدہ بیلیں، عطادن ماعدانستن موقعلی ده پک یوکسکدر۔

حاجز لرینک مقصدی: او لجه ده سویلیکم وجہله ربالفضلی ابا حمہ، نشر و قبولہ سی دکلدر، انجق اسلاف علم ائمہ مذہبی، فقهک و سعنتی، اهمیتی بیاندر۔

سادسا — بر کیمسہ بر مسٹلہ علمیہ حقنده مطالعاتی، تبعاتی بیلدر و ایسہ کندینہ مجتہد جدید سویسی می ویر؟ نہ غریب اعتیاد! نہ سقیم مطالعه! نہ یا کلش اکلاش!

دکادر . « پترول »، یاخود « ویتریول » ایله صولانان بر اغاج بر قاج کون ظرفنده قوریدینی کی مادیونک اونکاریله تئیه ایدیلن بر دماغده از زمان ایچونده قاوریلور کیدر . مادیون مسلکی منتبئنندن چوغنک عوایق مظالمه سی بو مدعازمی تئیره کافیدر .

نه ایسه بزینه بزی اشغال ایدن دستور ضلاله ، یعنی تاریخ استقباله کلمم . مؤلف ، بیری ، مقتدى بهی اولان دوقتور « بوخنر » کمعهود مقاله سی مندرجاتی قبول ایله روحی کیاً انکار و دوقتور جنابلرینک حضور حکمتنه سینه سندن قوپان « آمنا » قولیاه ایمان از لیسی اظهار ایدکدن صکره کتابنک (« اسپریزم » و ساره) عنوانی فصلنده شو سوزلری سویله یور :

« فن روح شناسی عصر مزده بزهیان بر ساخته تفحیمات آجدي . روح داخلنده دهشتی تدقیقات و کشفیات یاپیلور . ظن ایدرم که یکرهنجی عصر ظرفنده بر چوچ مسائل مغلقه حل ایدله جک ، روح بیوک بر وضوح ایله ظاهر ایده جکدر . بونکله رابر روح اسرار آود بر شیدر !!.... الخ »

بو عباره دن صکره ده شویله بر شاقه یاپیور :

« انسان انسان اولقله برابر برآزده اشکدر ! »

مرکبک صوتی انکر اصوات اولدینی کی ، مؤلفک کندیمه خاص اولان بو لطیفه سی ده ائفل لطائفدر . شاوه سی کندیسنک اویسون . ای براقامده اندن اول سویله دیکی سوزلری تدقیق ایدهم .

روح حقنده سویله دیکی سوزلردن آکلاشیلیو رکه : مؤلف ، « بوخنر » ک حضور حکمتنه تجدید ایدیکی ایماننده ثابت قدم اوله میور . اوراده روحی انکار ایدیکی حالده بوراده تکرار روحک وجودندن بحث ایدیور و « بونکله برابر روح اسرار آود بر شیدر » سوزیله تناقضدن تناقضه دوشبور . چونکه روحی انکار ایتدکدن صکره تکرار اسرار آود برشی اولدینگندن بحث ایتک ایچون مطالقا یا آفیون یوتمش ، یاخود اسرار ایچمش اولیق لازمدر . حال طبیعیسنده اولان بر دماغ ، منصفدن بوقدر عدول ایده من . مؤلف ، کتابنک بریرنده بزم بیلاریکمز منطق ایچون (غیر منطق منطق) دیعش ایدی . فی الحقيقة کندیسنک بزم منطق لردن بشقه بر منطق اولدینی ، ملاحظاتی کندیسنه خاص اولان او منطق دار دسندن یورو تدیکی بو سوزلرندن ده آکلاشیلیو .

کتابنک الی سکزنجی صحیفه سندہ کی « اوت روح بر کنز لا یفنا در ، روح شناسی رشم حائزه بر فدر . دها روحی اوچی میورز ! طارتی میورز ! فقط بونک برشی طبیعی اولدینی ، قوانین طبیعیه تابع بولدینی بلک اعلاییلیه رز ». سوزلری اوقورکن از فالدی بزده منطق مزی غائب ایده جک ایدک . آکلاشیلان ، مؤلف ، روحک قابل وزن و مساحه بر ماده اولدینه قائل ! شوحالده « امریقالی بعض روحچیله نظرآ روحک نقلی ۴ ویا ۵ اویس ایش - صحیفه ۵۹ » سوزلری نه حق ایله مقام تکمده ایمان ایدیور ؟ کندیسنک فکریله امریقالی روحچیلرک اعتقادلری بیننده نه فرق کوریور ؟

مؤلف قرآن کریده کی بعض قصه اره « خرافات » دیمسی بجهه کتابنکه ، بو شرف (!) کندیسنه عائد دکادر . قرآن کریده که مواضع عدیده سندہ کورلاری وجهمه کفره قریش ده او قصه لری ایشیدکاری

اینهاز ایسه ، علامه شهر « کوستاولوبون » ک « ماده نک تھاولی » عنوانی ائرنی مطالعه ایده بیلر . تاریخ استقبالي یازمه دن اول او ائری مطالعه ایتش اولسه ایدی ، « بوخنر » ک او کهنے مقاله سی مال بولمش مغربی کی کتابنے درج ایتمز ، او جلت ضلال ایله خلق کندی دینه دعوت ایلز ایدی .

« مادیون » مسلکنکه کانجه ، بومسلک جهان آدمیتی تهدید ایدن آفات مدهشنه نک اک دهشتیسیدر . انک تلقین ایتدیک اساسلری بحق تئیل ایدنلر ، بزم بیلاریکمز کی انسان دکل ، بام بشقه مخلوقلردر . انلرک نظر نده خیر و شر ، حسن و قبح سیاندر . محظوراتک هیچ بريخی ارتکابده بر محدود عقلی کورمزلر ، دوزخی فکرلرله مشحون اولان قلبی شعر ، موسیقی ، رسیم کی الکعلوی حسیاتک مثالی اولان بدایعه قارشو صخره صماء کی جامد ولا قید قالیر . انسانیتک مابه الامتیازی اولان الکنیب ، الکرقيق حسیات ایلر ایچون لاف و کزا فدر . بر قاربوز کسمکله بر آدم بوغاز لامق بیننده ذره قدر فرق کورمزلر . اصول و فروعه محبت ، بی نوع علیینه شفت ، مذهبینه ذره قدر فرق کورمزلر سوزلردن دکادر .

نه محاسنندن متأثر اولورلر ، نه ده مساویدن متنفر . فقط ینه اخلاقدن ، شفقتدن ، فضائلدن ، صلاح جمعیدن ، بیلمم نه دن بحث ایدرلر . حال بوكه بوفکرلر مذهبینک محصول اجتهادی دکادر . بکنمکاری ادیان سماویه ایله مسالک صحیحه فلسفیه دن مستعار شیلردر . مذهبینک از تلقینی اولان افکاری بحق تئیل ایله کندیلرینی محیطک تأثیرندن قور تارمش ، او فکرلرک مقتضای صحیحی وجهه حرکت ایتمش اولسله تشکیل ایده جکلری جمعیت ، تأسیس ایلیه جکلری اصول معاشرت عقل وادرک ایدکن نصیبی اولیان حیوانات وحشیه سوریلرینک بیله نفر تدریجی جلب ایدرایدی .

مادیونک مسالک سائره دن مستعار افکار صائبه ایله معدل اولان مسلکلری بر چوچ احمقلرک نظر استحسانی جالب اوله بیلر ، فقط مسالک سائره نک مالی اولان افکار بزر بزر استداد اولور ، معامله لری صرف کندی اجتهادلرینک مقضاسنه براقیلر ایسه مادیون مسلکنک نصلن بر محشر شناعت اولدینی او زمان اکلاشیلر . هیچ شبهه یوق که بونک مادیوندن چیننلرک چونگی او مذهبک از تلقینی اولان افکاری بحق تئیل ایده مامشلردر . چونکه انلر پاک حوصله سوز شیلردر . بعض کیمسه لر مذهب مادیونک مدحنه اطراء ، او مذهبیندن بر چوچ ای آدم لر یتشدیکنی ادعایدرلر . بونی بزده تصدیق ایدر ز . فقط انلر عصر لر دنبری « اتاویزم » طریقیله کندیلرینه انتقال ایدن افکار دن تمایله تحرید نفس ایده مامشلر ، دماغلرینی اباء و اجداد دن توارث ایتدکاری خصائص معنویه نک تأثیرندن آزاده قیله مامشلردر . ایشته بو خصائص دکاره مادیون مسلکنک دماغده تولید ایدیکی دوزخی فکرلرک لهیب خرد سوزی نی بر درجه یه قدر تعديل ایدیور .

یوقسه صرف او مذهبک مالی اولان فکرلرینه بود بیلور شیلر

ینه او صحیفه ده : «واجب الوجود کائناتی محیط بر سر عمومی و علوی اولد یعنی کی
[فوجه هتا فیزیسیهند ! باقهم دها نه جو هر لر يومور طلا یه جقصیک
کافه مزايانک ، ایلک ، کوز لامک ، جبرو تک ، عظمتک و فکر مزاك اند اطه ایده .
بیه جکی اوصاف مجھوله نک ، عدالت محضه نک ، رأفت مطاقه نک ، حقیقتک رمز
عمومیسیدر . جناب حق رمز اکدایتدر . اکلیتی ذهن قاصر بشر انجق ذات
باری شکانده آ کلابه بیلیر »

دیور. ایشته اصل « Phraséologie » جلال بک بو مطنطن سوزلریدر. بو سوزلری « Machinalent » یعنی معنایی حقیقه تأمل ایتمکسزین کوزدن چیرنلر : « قوجه علامه ! باقکن جناب حق نه کوزل اکلامش ، اکلا دیغنى ده نه عالی بر اسلوب ایله اکلامش ! انصاف ایدهلم ، حضرتك بزم کهنە عقائد کتابلرینه (کتب غلیظە عقائد) دیمکه حق یوقى ؟ » دیرلر. فقط براز تأمل ایدنلر حکمده استعجال ایتمزلر. اولا جلال بک بو افاده سیاه جناب حق تصدیق دکل، انکار ایدیور. چونکه « رمن عمومی » تعبیری یا جلال بک تعداد ایتدیکی اوصاف مختلفه نک شیرازه اتحادی یا خود علی الانفراد او صافک انوذج کالیدر. او تعبیره را کی صورتده. ده فقط الوهیتن مراد اولان، دها طوغزیمی مراد او لئی اقتضا ایدن معنایی تضمن ایتاز. جناب حق ھیچ بر شیئک رمنی، « سنبول » ی او لمدیغی کی، رموزک ھیچ بری ده جناب حق اوله ما ز. مؤلفک اصل اعتقادی (اکملیتی ذهن قاصر بشر انجق ذات باری شکانده اکلا یه بیلیر) جمهه سنده کوربليوز. بو جمله نک اک واضح معنامی الله یوقدر دیمکدر.

مؤلف ذات الوهیتک صفات ثبوته ایله اتصافنه یوقاریده « انترو بو هور فیزم » معنایی ویرمش، بوندن طولایی عقائد کتابلرینی لسان ادبک شدتله پروستو ایده جکی بر تعبیر ایله توصیف ایتمش ایدی. افاده سنه نظرآ صفات الهیه اوصاف بشریه نک مبالغه سندن بشقه برشی دکل ایتمش. اویله دکل یا، هایدی اویله اولسون. فقط صور ارز : کندیسنه اییماک، کوزل لک، عدالت، رافت، دیدیکی شیلر صفات انسانیه دن بشقه بر شیمیدر؟ مؤلف عقائد کتابلرینی تخطیه اپتدیکنە کوره کندیسی « بر فوق العاده » لک کوسترمش، بشریت دا اردمی خارجنە چیقش اولا یدی بر شی دیمکه حق نز اولما ز ایدی. فقط کندیسیده او دا اوره نک ایچنده دولاشوب طورییور. يالکز « رمن » تعبیریله وجود باری بیکلیا انکار ایدیور. بو انکارینه ده اویله بر شکل ویریورکه دوشونه دن او قویانلر ای محض تصدیق ظن ایدرلر.

« انتروپومور فیزم » آئییرینه کازیخه ؛ بو تعبیر او ته دنبری هنگر الوهیت او لانلوله « پانتهابست ». لرک حکمای الهیونی ذات باری حتنه بسیتون سکوته دعوت ایتمک ، جناب حق صفات الهیه سندن کلیاً ت مجرید ایله بر رمز هیئت شکلنه قویق ایچون ایلری سورده کاری بر تعبیر من و در . بو خصوصده اک ایلری کید نلردن بری ، بلکه بر نجیسی ده « سپینوزا » در .

اھل ادیانه قارشی بوسوزی ایلری سورنلرک مەمەدی حسن نیتە مىتىند
اولمۇ يېنى كېيىسانلرلک ذات بارى حقىقىدە ياكاش اعتقادا تە ذاھب اولمۇرىنە

زمان طبقی جناب مؤلف کبی دهنکشای هذیان اولمشلر ایدی : (وقالو
از هذا الا اساطیر الاولین) (واذا تلى عليه آياتنا قال اساطیر الاولین)
ایمانی اولمیانلر قرآنک نزهسته اینسانیلرکه حتی اندہ مندرج اولان
قصه لرکه صدقنه قائل اولسونلر. انلرک نظر نده قرآن - حاشا نسمحاشا -
زمان جاهلیتده ظهور ایدن امی بر پیغمبرک درمه چامه سوزلری خاوی
بر مجموعه خرافاتدر ! بومسٹه یه دائر بعض شیلر سویله بیلیر ایدی .
فقط بن سکونی اولی کوردم. جلال نوری بک لازم کلن جوابی متنوی
شریفدن السون . باقیکز مفتاح الادراك اولان او کتاب میدنک ناظم
اقدمی قرآنک طعن ایدنلره قادری نه دیور :

۱۰

تاریخ استقبال مؤلفی کتابنگ ۱۰۹ نجی صحیفه سندہ: « یا لکز واضح عقائد اولانلر انساندہ موجود ھر صفتی خالقده درجہ کالدھ کورماشلردر . فقط بوندن بشقہ واجب الوجود ایچون صفت کورمما مشلردر . چونکه انلرک احاطه لری کندی معلوماتلریخی کندیلریسہ تعلق ایدن او صافی چکھمنز » دیور . مؤلفک « کتب غلیظة عقائد » عنوان شنیعیاھ یاد ایتمکه متیجا سر اولدینی عقائد کتابلری صفات الھیھی قرآن کریمدن المشلردر . جناب حق قرآن عظیمده ذات الھیسنسی خالق ، عالم ، کلیم ، حی ، قادر ، مرید ، شائی و سائرہ صفتلریلہ توصیف ایدیور . مادام کہ مؤلف قرآنہ معتقد اولدینی ادعا ایدیور ، نیچون عقائد کتابلریخی « غلیظ » کلھسیلہ توصیف ایده رک ادب و انصاف دائرہ سندن چیقیور ؟ یوقسہ هیچ الج کلام قدیم المامشی ؟

هایدی قرآنی ده، عقائدی ده بر طرفه برآورده؛ یا لکز مؤلفک شو سوزلری بخ
نظر تدقیق دن چیره ملم: جلال بلک اثرینک ۱۱۵ نجی صحیفه سنده بر چوق هرزه
صاووردقدن صکره (واجب الوجود شو یازیلوی یازانه بکزه من). انک
کبی بر شخصیتی حائز دکادر. انک کبی کندیسی مدرک دکادر. بن بویله بر
اللهه اینانه مم) دیور.

کندیسندن ادراکی نزع ایشیدیکل جناب حق سندھ کی ادراک
خال القیدر . شو حاہ نظراً غیر مدرک سن میسک ، یوقسہ جناب حق میدز ؟
بورائیک تقدیری بی ادراک اولایدی ، اکا حوالہ ایدز ایدک ، لکن
مع التأسف ...

ایچوندر . بو قدر حق بر شیئی اکلامیوبده « سلب ایله برشی تعریف و تصویر او لهار » دیمک جهالک غایقی ، ادرا کسر لک نهایتی در . « بکتاشینک حکایه‌سی بو اعتبار ایله پک معنیدار در » دیمک نه نظر آ مؤلف جو هردن ، عرضندن متشکل ، متبغض ، متجزی بر اله جسمانیزک وجودینه قائل اولدینگی ، یاخود قائل اولمک ایسته‌دیکی اکلاشـیاپور . حال بوكه صفات ثبوته‌یی شان الوهیته مغایر کورن ، کندی اجتمادی تیجه نده جذاب حقه رمن اکملیت دینه‌ی مؤلف نصل اولیورده ام سالفه‌نک طاشدن ، اغاجدن یا پاش ضنم‌لرینه شدیه بر اله مادینک دها زیاده عقاوه ملائم اولدینگی اشراب ایده‌جک صورتده اداره لسان ایلیور ؟ خلاصه مؤلف فکری کی معبدی ده هر دقیقه بر شـکل دیگرده تحملی ایدیور والسلام !

مولانگ شعر و ادبیات، صنایع نفیسه حفنده کی مطالعاتنے کا نجھہ؛
او مطالعات تمامیله دعوائیں کی بطلانیه جتیدر. زیرا انسانلری ذوق
محاسنین تحریک، میل معالییدن تبرید ایله در کئه بھیمیتدن اشاغی در کاته
نزیل ایدن مسلک، جلال بک مددخندہ اطرا ایتدیکی مسلک سقیم
مادیوندر. بویا کیدرسه انسانلر او در که لردہ ده دیکیش طو تدیره میہ جقلر،
غیای خسرا نک دھامدھش، دھامظالم دریند کلرینه طو غری یووارلانوب
کیده جکلر.

بر جهه تهی اید بله جلک بر شی و از سه او ده کنجه لر منزه فلسه فهی
اسا-سلی بر صورت ده تحصیل ایتملری ، پریشان دماغه لر دن صادر اولان
ترهاتی بلا محکمه قبول ایله جنت و یا اتحاره نامزد او ملماه لریدر .

فہرست

نسائات

تریبون نسوان اسلام حقدنده

مکتوہی

مئارالیه سلطان جهان حضرتلىرى بو مكتوبى الله آبا، اناڭ مكتېب تايىسى
عىنيرەسى مېسى سلنقرتە خطا بىأ يازمىشلەردىكە اھىپىنە بناءً عىنما ترجمە ايدىپورز :
سو كىيل خانم افندي :

مکتوبکزی واوراق ملفو فهسی الدم. تشکر ایدرم. مر بوط و نائی
کمال دقتله مطالعه ایتمد. آسیانی همشیره لرینک ترقیع قدری غایه سنه معطوف
وسائط و تدایر او غرض نده کمال تها کله چالیشان بتون عالیجناب و متفنن
او رو پالی خانمراه عظیم بردن شکرانز اولدیغنده شهره یوقدر. صمیمانه
نمی ایدرم که بتون شو مساعی جایله پک زیاده لايق اولد قولی مو فقیت
کامه ایله تروج ایاسه ون. باشمند آشان مصالح حکومتک ایجاد ایتدیکی
اشتغالات چن پوسته ایله سزه او زون او زادی یه مطالعه ایمی ابلاغه مانع
اولدیگنه متأسفم. سزدن الایغ و نائیک تفحصه زدن متولد ملاحظه لر محی ،

مازع او باقده دکلدر ؛ ذات الوهیتی ناز کانهارادن چیقار مقدار . صفات
الهیه دن بحث ایدنلره : صوص ، الاهی بشر در کهسته ایندیردک ، یاخود
بشری الوهیت در زجهسته چیقار دک ؟ دیک نصل طوغری اوله بیاير ؟
انسان بویله هیچ بر صفتله توصیف ایده مامک جزای ابدی . نه محاکوم
اولدیانی بر مهم مول قوه ، وجودیاه عدمی مساوی بر من مهمیته نصل
ایمان ایده بیلیر ؟ « اسپریتوالیست » لر : « بزر حقیقت الهیه بی اکلایه مايز ؛
 فقط حقیقت ذاتیه من دن - ولو که ناقص اولسون حقیقت الهیه به استدلال
مکن اولدیغنه اعتقاد ایدر ز . » دیر لر که پک طوغر بدر .
 بزرده شهدی قرآن دن ، حدیشدن ، اجماع دن ، فلاندن صرف نظر له
 یا لکز مقتضای عقا متابعت ایده لم . کوریورز که بوعالمک خلقی . اداره سی
 ادامه سی حیطه عقل بشر دن خارج بر علمک ، بر قدر تک ، بر اراده نک
 وجود نه و انته در .

شو حالده نیچوز صانع حکیمی او صفتلره توصیفده بر محدودر کورهلم؟
اسلامك ذات الوهیتی بر طاقم کال صفتلر باله توصیف ایتمسیله بر حنم
پرستک جناب حقی انسان شکلندہ تصور و تصورینک نمثاں مشخصی
قارشوسنده عبادت ایلمی بیننده نه مناسبت وارد رکه مسلمینک ذات
الوهیت حقنده کی اعتقادیشه « انزو پو مو رفیزم » دینه بیاسون؟ عالمده
هر اثر، مؤثرنده هوجود او صافک آینه انعکاسیدر. مادام که وجود
باری یه کائناتدن استدلال ایدیورز؛ کائناتی ده صفات معلومه ایله متصف
بر مبدعک وجودینه محتاج و مفتر کورمکلکمزر ضروریدز. نقلی
اولانلر، طوغر و دوشونه بیلنلر ذات بازینک او صفتلره اتصافنده
اصلا شبهه ایده منزلر. ذات الوهیتدن صفات آلمیه نک نزعنه قیام ایمک
عقلاء و نقلاء مردوددر، هذمان محضدر. -

شیراز دهی قو پتایان بر دماغدن او کبی هر زدلر صادر اولماز . او بله
صاچهاره متجامسر اولانلره یا دلی ، یاخود جاھل مرکب . [خلاف
مقصود بر معنایه دلات ایتمه مسی ایچون مرکب لفظی شده ایله او قونه]
درلر .

مؤلف اُرینک ۱۰۰ نجی صحیفه سندہ « صفات سلیمانیہ کلنجہ صانع
تعالی عرض ، جسم ، جوهر ، مصور ، محدود ، عدود ، متبغض ، متجزی ، بعض
جزؤزدن مترکب ، متناہی دکادر ، مائیتلہ ، کیفیتله و نف او لئماز ، هیچ بر
مکاندہ متنکن دکادر ، او زرینہ زمان جاری او لماز ... الخ »

سوزلرینی یازدقدن صوکره « بونلری آکلادق . فقط او صاف سلیمه هیچ بر معنی افاده نمیز . سلب ایله برشی تعریف و تصویر او لمناز . بالعکس قباطاً سلاق و محضامه عزله پی رد ایچون ترتیب آیدلش بر اهین سلیمه وجود واجب الوجودی [معاذ الله] عادتاً انکاره قدر کیدر . بکتابت اینک حکایه سی بو اعتبار ایله پک ممندد اردر »

دیه رک جناب حق ک شان رو بیده هنافی نفایا صدن تزیینه تعریف
و تصویر معنایی ویردیگنی اکلا دیور .

« واهب الادراك مزداد ایاسون اذعانکی »
ذات باریثک او کی تقایصدن تزیی صانع ازلی حقنده ذهن
ورودی ملحوظ اولان افکار فاسدنه ک ورودینه هیدان ویرمه هک